

ประกาศสภาการพยาบาล

เรื่อง ขอบเขตและสมรรถนะผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง สาขาต่าง ๆ

เพื่ออนุวัติตามความในมาตรา ๗ (๒) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์ให้สภาการพยาบาลส่งเสริมการศึกษา การบริหาร การวิจัย และความก้าวหน้าในวิชาชีพการพยาบาล การผดุงครรภ์ หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. ๒๕๒๘ สภาการพยาบาลโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสภาการพยาบาล ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ จึงออกประกาศขอบเขตและสมรรถนะผู้ปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง สาขาต่าง ๆ ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงแก่ผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อน ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญและทักษะการพยาบาลชั้นสูง ในการจัดการรายกรณีหรือใช้วิธีการอื่น ๆ การจัดระบบการดูแลผู้ป่วยเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีประสิทธิภาพ ให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการดูแลในกลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อน

ข้อ ๒ ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลชั้นสูง

สมรรถนะที่ ๑ มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมายหรือเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค (Care Management)

สมรรถนะที่ ๒ มีความสามารถในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน (Direct Care)

- สมรรถนะที่ ๓ มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)
- สมรรถนะที่ ๔ มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowering) การสอน (educating) การฝึก (coaching) การเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติ (mentoring)
- สมรรถนะที่ ๕ มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยหรือผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมายที่ตนเองเชี่ยวชาญ (Consultation)
- สมรรถนะที่ ๖ มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)
- สมรรถนะที่ ๗ มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)
- สมรรถนะที่ ๘ มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)
- สมรรถนะที่ ๙ มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

ข้อ ๓ ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงมี ๕ สาขา ดังนี้

- ๓.๑ สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์ - ศัลยศาสตร์
 - ๓.๒ สาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต
 - ๓.๓ สาขาการพยาบาลมารดาและทารก
 - ๓.๔ สาขาการพยาบาลเด็ก
 - ๓.๕ สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ
 - ๓.๖ สาขาการผดุงครรภ์
 - ๓.๗ สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
 - ๓.๘ สาขาการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื่อและการควบคุมการติดเชื้อ
 - ๓.๙ สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก
- โดยให้ถือปฏิบัติตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๔ ประกาศนี้ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

วิจิตร ศรีสุพรรณ

นายกสภาการพยาบาล

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงในผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญในภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังหรือวิกฤตฉุกเฉินและเจ็บพลัน โดยใช้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูงในการจัดการรายกรณีหรือใช้วิธีการอื่นๆ รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลผู้ป่วยเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีประสิทธิภาพ ให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคอย่างต่อเนื่อง และเป็นທີ່ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค (Care Management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของผู้ป่วยเพื่อพัฒนาระบบการดูแล
2. สร้างทีมการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค
3. จัดระบบการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค
4. สร้างระบบส่งต่อผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ช่วยเหลือผู้ป่วยให้เข้าถึงระบบสุขภาพ และสามารถต่อรองเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. สร้างระบบติดตามดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
7. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะสุขภาพ ให้ความหมาย และตีความการตอบสนองของบุคคลต่อความเจ็บป่วยที่ซับซ้อน ครอบคลุมทุกมิติ
2. วินิจฉัยปัญหาผู้ป่วย โดยใช้ข้อมูล หลักฐานทางคลินิก ความรู้ทางพยาธิสรีระ ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ตลอดจนจนประสบการณ์ทางคลินิก

3. ให้การบำบัดทางการแพทย์ในกลุ่มอาการหรือปัญหาทางคลินิกที่ซับซ้อนโดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ ใช้เหตุผลทางคลินิกและจริยธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการ ให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนแบบองค์รวม
4. ประเมิน เฝ้าระวัง ประสานงาน และจัดการเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
5. จัดการกับสถานการณ์เสี่ยงหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นหรือภาวะวิกฤติฉุกเฉินของ ผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ
6. คาดการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนจากอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย และวางแผนป้องกัน แก้ไขได้ อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์
7. ช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉินหรือเร่งด่วนให้ได้รับความปลอดภัย
8. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ บุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผน และให้การดูแล ตลอดจนประเมินผลการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวที่มีปัญหาซับซ้อนหรือ วิกฤติฉุกเฉินอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวของผู้ป่วย พยาบาลชุมชน และแหล่งประโยชน์ในชุมชน ในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลผู้ป่วยเมื่อกลับไปอยู่บ้าน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowering) การสอน (educating) การฝึก (coaching) การเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้ป่วยและครอบครัวในการเผชิญปัญหา ความรู้สึกไม่แน่นอน ความเศร้าโศก สูญเสีย และความรู้สึกหมดหนทางช่วยเหลือ ได้ครอบคลุมทุกวิถีของความ เจ็บป่วย
2. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้ป่วยและครอบครัวในการดูแลตนเองโดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นหลักในการพัฒนาความสามารถของผู้ป่วยและครอบครัว
3. สอน ชี้แนะ และเป็นที่ปรึกษาพยาบาลและนักศึกษาพยาบาลให้มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วย โดยการถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกในการดูแลผู้ป่วยเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดการปัญหาสุขภาพผู้ป่วยเฉพาะรายที่มีปัญหา ซับซ้อน โดยประมวลข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยอย่างมีคุณภาพ

2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการตัดสินใจประเด็นจริยธรรมที่เกิดจากการปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับกลุ่มผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่ตนเองเชี่ยวชาญ และประเมินผล เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ของการบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มผู้ป่วยเฉพาะโรคที่ตนเองเชี่ยวชาญให้ได้คุณภาพ และคุ้มค่า
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องทั้งในสถานพยาบาล และร่วมกับเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ
4. สร้างแผนงาน หรือ โครงการต่างๆ เพื่อการประกันคุณภาพการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติการพยาบาล โดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย
3. พิตักษ์สิทธิผู้ป่วย (advocate) เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลในระดับหน่วยงาน และหรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลและที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่ตนเองเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน

3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่ตนเชี่ยวชาญ
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคในหน่วยงานเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลจิตเวช และสุขภาพจิต หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงแก่ผู้รับบริการด้านสุขภาพจิตและจิตเวชที่มีปัญหาซับซ้อน โดยใช้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง ในการจัดการรายกรณีหรือใช้วิธีการอื่นๆ รวมทั้งจัดการให้มีระบบการดูแลผู้ป่วยเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีประสิทธิภาพ ให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการดูแลในกลุ่มผู้ใช้บริการกลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลผู้ใช้บริการกลุ่มผู้รับบริการที่มีปัญหาซับซ้อน

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค (Care Management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์การดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตหรือจิตเวชที่มีปัญหาซับซ้อน เพื่อวางแผนการพัฒนาระบบการดูแล
2. สร้างทีมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชทั้งในสถานพยาบาลและในชุมชนเพื่อให้ผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตหรือจิตเวชได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ
3. จัดระบบการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิตหรือจิตเวชเฉพาะโรคที่รับผิดชอบครอบคลุมการช่วยเหลือให้ผู้ป่วยเข้าถึงระบบสุขภาพ การส่งต่อผู้ป่วย และการติดตามดูแลผู้ป่วยจิตเวชอย่างต่อเนื่อง
4. ประเมินผลลัพธ์ของระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการปรับปรุงคุณภาพระบบการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
5. ช่วยเหลือผู้ป่วยให้เข้าถึงระบบสุขภาพ และสามารถต่อรองเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือ กลุ่มเฉพาะโรคที่มีปัญหาสุขภาพจิตหรือจิตเวชที่ซับซ้อน (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะสุขภาพ ให้ความหมาย และตีความการตอบสนองของบุคคลต่อความเจ็บป่วยที่ซับซ้อน ครอบคลุมทุกมิติ โดยประเมินจากประวัติการเจ็บป่วย อาการ และอาการแสดง การ

ตรวจร่างกายอย่างเป็นระบบ การตรวจสภาพจิต แปลผลทางห้องปฏิบัติการ ผลการตรวจพิเศษ ต่างๆ การคัดกรอง

2. วินิจฉัยปัญหาผู้ป่วยอย่างถูกต้องและแม่นยำ โดยใช้ข้อมูล หลักฐานทางคลินิก ความรู้ทางพยาธิ สรีระ ความรู้ทางจิตเวชศาสตร์ ประสาทชีววิทยา ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ตลอดจนประสบการณ์ทางคลินิก
3. ให้การบำบัดทางจิตในรูปแบบต่างๆ ทั้งรายบุคคล รายกลุ่ม ตามรูปแบบที่เหมาะสมที่สุดและ ตรงกับความเชี่ยวชาญ เพื่อส่งเสริมสุขภาพจิต ป้องกันการเกิดโรคทางจิตเวชในกลุ่มเสี่ยง ลด อาการของโรค สร้างเสริมสมรรถนะในการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเวชและครอบครัว โดยใช้ ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ ใช้เหตุผลทางคลินิกและจริยธรรมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการให้การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนแบบองค์รวม
4. ป้องกันหรือลดภาวะแทรกซ้อนของโรค ทั้งที่เกิดจากพยาธิสภาพ จากการได้รับยารักษาทางจิต เวชระยะยาว และ/หรือภาวะแทรกซ้อนของการรักษา โดยใช้ความรู้ทางพยาธิสรีรวิทยา เกสซ์ วิทยา และอื่นๆ ตามสภาพของปัญหาในผู้ป่วยแต่ละราย
5. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้ป่วยและครอบครัวในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิต และจิตเวชขณะอยู่ในครอบครัวและชุมชน อย่างต่อเนื่อง และการสอนครอบครัวในการดูแล ตนเองเพื่อป้องกันผลกระทบที่มาจากดูแลผู้ป่วย
6. คาดการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนจากอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย และวางแผนป้องกัน แก้ไขได้ อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์
7. ตัดสินใจทางคลินิกในการจัดระบบบริการพยาบาลให้เหมาะสมกับผู้รับบริการในแต่ละกลุ่ม ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รู้ข้อจำกัดของตนเองในการให้การพยาบาลผู้ป่วยแต่ละราย แต่ละกลุ่ม และประสานงานกับแพทย์และทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อร่วมพิจารณาปรับแผนการรักษาพยาบาล ผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชได้อย่างทันท่วงที
8. ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ บุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผน และให้การดูแล ตลอดจนประเมินผลการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิต เวชอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวของผู้ป่วย พยาบาลชุมชน และแหล่งประ โยชน์ในชุมชน ในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการให้การดูแลผู้ป่วยจิตเวชและ ครอบครัวให้สามารถดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีเมื่อกลับไปอยู่ในชุมชน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowering) การสอน (Educating) การฝึก (coaching) การเป็นที่เลี้ยงในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. สอน/ฝึกทักษะที่จำเป็นในการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช (เช่น เด็กวัยรุ่น สตรีที่ถูกราย ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้ง ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคทางกายหรือโรคจิตเวชเรื้อรัง) ให้สามารถสร้างเสริมสุขภาพจิต เผชิญความเครียด และป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจิตได้ โดยใช้ผลงานวิจัยและหลักฐานเชิงประจักษ์
2. สอนและฝึกอบรมความรู้ให้บุคลากรสุขภาพในสถานบริการ และในชุมชน ให้มีความสามารถในการสร้างเสริมสุขภาพจิต การคัดกรองโรคทางจิตเวช การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด และการส่งต่อได้
3. ให้ความรู้ฝึกทักษะแก่ประชาชน องค์กรและภาคีกลุ่มต่างๆ ในชุมชนในการจัดการกับความเครียด การสร้างเสริมสุขภาพจิตในชีวิตประจำวัน การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยจิตเวชในชุมชนเพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อผู้ป่วยจิตเวชและครอบครัว
4. เป็นที่เลี้ยงของนักศึกษาพยาบาล ทีมพยาบาลและทีมงานในลักษณะอื่นๆ โดยวิเคราะห์ทักษะ ประสิทธิภาพ ความรู้และความต้องการเพื่อพัฒนาสมรรถนะและความก้าวหน้าของบุคคลและองค์กร

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการเป็นที่ปรึกษาในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับทีมงานในการจัดการปัญหาสุขภาพจิตผู้ป่วยเฉพาะรายที่มีปัญหาซับซ้อน โดยประมวลจากข้อมูล หลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อสร้างทางเลือกที่เหมาะสมกับผู้ป่วยรายกรณี
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับทีมงานในการสร้างทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อจัดระบบการดูแลสำหรับผู้ป่วยจิตเวชที่มีความซับซ้อน โดยประมวลจากสถานการณ์ในหน่วยงาน และหลักฐานเชิงประจักษ์
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับทีมงานในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และการบำบัดทางจิต

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับกลุ่มผู้ป่วยที่ตนมีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญให้มีคุณภาพและคุ้มค่า
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องทั้งในสถานพยาบาลและเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ

4. สร้างแผนงาน หรือ โครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวชที่ซับซ้อน

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยจิตเวชเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงด้านกฎหมายและจริยธรรม
3. พกัษ์สิทธิผู้ป่วย (advocate) เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติกรพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติกรดูแลในระดับหน่วยงาน/ระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตามและรวบรวมผลการวิจัย หลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลในรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน
3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพบริการอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับใช้ในหน่วยงาน

3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมิณผล
4. นำผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลลัพธ์ทางการพยาบาลมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
5. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคในหน่วยงานเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
6. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลมารดาและทารก

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลมารดาและทารก หมายถึง การกระทำการพยาบาล โดยตรงแก่สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต โดยใช้ความรู้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง ในการจัดการรายกรณีหรือใช้วิธีการอื่นๆ รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ การให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่นๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนาวัดกรรมและกระบวนการดูแลในกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต (Care management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา เพื่อพัฒนาระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย
2. สร้างทีมการดูแลกลุ่มเป้าหมาย
3. จัดระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย
4. สร้างระบบส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพ
5. ช่วยเหลือให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงระบบบริการ สุขภาพและสามารถต่อรองเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. สร้างระบบติดตามดูแลผู้ให้บริการอย่างต่อเนื่อง
7. วางระบบการจัดเก็บข้อมูลและสร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต (Direct care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวัง และวินิจฉัยภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด และทารกแรกเกิด

2. บูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีรวิทยา เกสัชวิทยา หลักฐานเชิงประจักษ์และใช้ผลงานวิจัยในการวินิจฉัยทางคลินิกและตัดสินใจให้การพยาบาลสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ และระยะหลังคลอด ที่มีภาวะปกติและมีปัญหาซับซ้อน
3. ปฏิบัติการดูแลแบบองค์รวมแก่สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด ทารกแรกเกิดและครอบครัว ทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว
4. ให้บริการฝากครรภ์ ดูแลมารดาหลังคลอดและทารกแรกเกิด
5. ส่งเสริมให้สตรีมีการตั้งครรภ์คุณภาพ โดยบูรณาการความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด และระยะหลังคลอด การดูแลทารกแรกเกิดทั้งในภาวะปกติและภาวะเจ็บป่วย ตลอดจนการปรับบทบาทการเป็นบิดามารดา
6. ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดา ทารกและครอบครัว ทั้งในระยะตั้งครรภ์ และระยะหลังคลอด ตลอดจนส่งเสริมการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา
7. ให้บริการการวางแผนครอบครัว
8. ให้การปรึกษาแก่กลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาสุขภาพ เช่น สตรีก่อนแต่งงาน สตรีและครอบครัวที่มีปัญหาทางพันธุกรรม เป็นต้น

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ และบุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผนให้การดูแล ประเมินผลการดูแลสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นและแหล่งประโยชน์ในสังคมของกลุ่มเป้าหมาย ในการวางแผนการดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowering) การสอน (Educating) การฝึก (Coaching) การเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติ (Mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤตในการเผชิญปัญหา ความรู้สึกไม่แน่นอน ความเศร้าโศก สูญเสีย และความรู้สึกล้มเหลวทางช่วยเหลือ ได้ครอบคลุมทุกวิถีของปัญหาสุขภาพ
2. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพในการดูแลตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นหลักในการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเป้าหมายและครอบครัว

3. สอน ชี้นำ และเป็นที่เลี้ยงแก่พยาบาลและนักศึกษาพยาบาลให้มีความสามารถในการดูแลกลุ่มเป้าหมายโดยการถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของตนเอง

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดการปัญหาสุขภาพเฉพาะกลุ่มหรือรายที่มีปัญหาซับซ้อนโดยประมวลข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยอย่างถูกต้องเหมาะสม
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับสตรีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ และประเมินผล เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ของการบริการให้มีคุณภาพและคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญให้ได้คุณภาพ และคุ้มค่า
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ ได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องทั้งในสถานพยาบาล และเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ
4. จัดทำแผนงานหรือโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการพยาบาล และนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นเลิศ

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติการพยาบาลโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ
3. พิตักษ์สิทธิผู้ให้บริการ (advocate) เพื่อให้ผู้ให้บริการได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย

4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติดูแลในระดับหน่วยงาน และหรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลและที่เกี่ยวข้องกับการดูแลกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน เป็นต้น
3. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
4. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (Outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลเด็ก

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลเด็ก หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงอย่างเป็นองค์รวมแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงวัยรุ่น เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหายุทธศาสตร์ที่สำคัญรวมทั้งครอบครัวอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง ใช้วิจารณญาณทางคลินิกในการบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาล หลักจริยธรรม ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นปัจจุบัน ร่วมกับการบริหารจัดการ โดยใช้การจัดการรายกรณี การจัดระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ การประสานงานกับทีมสุขภาพ การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมดูแล การเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพ รวมถึงการตัดสินใจเชิงจริยธรรม และการควบคุมคุณภาพการดูแลและการจัดการผลลัพธ์ทางด้านสุขภาพ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการเด็กและครอบครัว

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรค และครอบครัว (Care Management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาสุขภาพของเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบเพื่อพัฒนาระบบการดูแล
2. สร้างทีมการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบ
3. จัดการดูแลรายกรณี (Case Management) หรือระบบการดูแลที่เหมาะสมกับเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. สร้างระบบส่งต่อเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ช่วยเหลือเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบให้เข้าถึงระบบสุขภาพและสามารถต่อรองเพื่อพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของเด็กกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. สร้างระบบติดตามดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง
7. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่รับผิดชอบเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลสุขภาพเด็กเฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน และครอบครัว โดยใช้หลักครอบครัวเป็นศูนย์กลางของการดูแล (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะสุขภาพ การเจริญเติบโตและการได้ทั้งด้านร่างกาย จิตสังคม จิตวิญญาณ โดยใช้กลวิธีและเครื่องมือประเมินที่เหมาะสม
2. ประเมินครอบครัวโดยให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง หน้าที่ พัฒนาการ ความเชื่อ วิถีชีวิต โดยใช้กลวิธีและเครื่องมือประเมินที่เหมาะสม

3. ใช้วิจารณ์ญาณทางคลินิกในการวินิจฉัยความต้องการและการตอบสนองของเด็กและครอบครัว ต่อปัญหาสุขภาพหรือความเจ็บป่วยที่ซับซ้อนได้อย่างถูกต้อง
4. วางแผนและให้การบำบัดทางการพยาบาลร่วมกับครอบครัวและทีมสุขภาพในการบรรเทาอาการหรือส่งเสริมกระบวนการฟื้นฟู
5. คาดการณ์ความรุนแรง ภาวะแทรกซ้อน ความพิการที่อาจเกิดจากปัญหาสุขภาพหรือความเจ็บป่วยและดำเนินการในการป้องกันได้อย่างเหมาะสม
6. ช่วยเหลือเด็กป่วยภาวะฉุกเฉิน วิกฤติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
7. ช่วยเหลือเด็กป่วยภาวะซับซ้อนและครอบครัว ในการเผชิญภาวะความไม่แน่นอน ความเศร้า โศก สูญเสีย หมดหวัง ได้อย่างเหมาะสม
8. พัฒนาศักยภาพของเด็กป่วยภาวะซับซ้อน และครอบครัวในการดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรม
9. ประเมิน วินิจฉัยความล่าช้าในการเจริญเติบโต พัฒนาการ ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาการเลี้ยงดู ในเด็กกลุ่มเสี่ยงและจัดการได้อย่างเหมาะสม
10. ประเมินผลลัพธ์ทางการพยาบาล ครอบคลุมความต้องการและการตอบสนองของเด็กป่วยภาวะซับซ้อนและครอบครัว ความพึงพอใจต่อบริการพยาบาล ความคุ้มค่าของบริการพยาบาล โดยใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ วิธีการ เครื่องมือที่มีคุณภาพ และใช้ผลการประเมินในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลในความรับผิดชอบ

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ บุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผนให้การดูแลและประเมินผลการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาสุขภาพที่สำคัญรวมทั้งครอบครัวอย่างต่อเนื่อง
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวของเด็กป่วย พยาบาลชุมชน และแหล่งประโยชน์ในชุมชน ในการวางแผนการจำหน่ายเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาสุขภาพที่สำคัญรวมทั้งครอบครัวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลเมื่อกลับไปอยู่บ้าน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการสร้างเสริมพลังอำนาจ (Empowering) การสอน (Educating) การฝึก (coaching) การเป็นที่เลี้ยงในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาสุขภาพที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว ในการเผชิญปัญหา ความรู้สึกไม่แน่นอน ความเศร้าโศก สูญเสีย และความรู้สึกหมดหนทางช่วยเหลือ ได้ครอบคลุมทุกวิถีของความเจ็บป่วย

2. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพในการสร้างเสริมพลังอำนาจของเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว ในการดูแลตนเองโดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานงานวิจัย(evidence-based) เป็นหลักการในการพัฒนาความสามารถของเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว
3. พัฒนาศักยภาพ สร้างเสริมพลังอำนาจพยาบาลและนักศึกษาพยาบาลให้มีความสามารถในการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว โดยการถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของตนเอง

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกในการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว(Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดการปัญหาลักษณะเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว โดยประมวลข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดูแลได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดระบบการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว พร้อมทั้งดำเนินการ และประเมินผลโดยบูรณาการ การบำบัดทางการพยาบาล และการรักษาของแพทย์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ของการบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่าใช้จ่าย
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้เด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องทั้งในสถานพยาบาล และกับเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ
4. จัดทำแผนงานหรือโครงการต่างๆเพื่อพัฒนาคุณภาพการดูแลเด็กเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะที่สำคัญรวมทั้งครอบครัว

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิง

จริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย
3. พกักสิทธิผู้ป่วย (advocate) เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการปฏิบัติพยาบาลอย่างมีจริยธรรม
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลในระดับหน่วยงาน และหรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based

Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลในรูปแบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปฏิบัติการพยาบาลหรือพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาล (Clinical Practice Guideline)
3. เผยแพร่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมาย
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล

5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในผู้ป่วยกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลผู้สูงอายุ หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงในผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาซับซ้อนหรือมีปัญหาลักษณะสำคัญในภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังและเฉียบพลัน โดยใช้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง ในการจัดการรายกรณีหรือวิธีการอื่น ๆ รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ ให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุ

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุ (Care Management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาของผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุเพื่อพัฒนาระบบการดูแล
2. สร้างทีมการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุ
3. จัดระบบการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุในสถานบริการ ชุมชน และสถานดูแลในระยะยาว
4. กำกับและควบคุมคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสถานบริการ ชุมชน และสถานดูแล
5. สร้างระบบส่งต่อผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ช่วยเหลือผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุให้เข้าถึงระบบสุขภาพ พึงศักยภาพประโยชน์ตลอดจนการป้องกันการทารุณกรรมผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุ
7. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะสุขภาพ ให้ความหมาย และตีความการตอบสนองของผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุ ต่อความเจ็บป่วยที่ซับซ้อน ครอบคลุมทั้งสุขภาพกาย จิต สังคม จิตวิญญาณ และความสามารถในการทำหน้าที่ โดยเลือกใช้เครื่องมือประเมินสุขภาพและเทคโนโลยีที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับผู้สูงอายุ
2. วินิจฉัยปัญหา และแยกแยะความแตกต่างระหว่างความสูงอายุปกติกับกระบวนการเจ็บป่วยและการเกิดโรค โดยใช้ข้อมูล หลักฐานทางคลินิก ความรู้ทางพยาธิสรีระ ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ตลอดจนประสบการณ์ทางคลินิก

3. ให้การบำบัดทางการแพทย์ในกลุ่มอาการหรือปัญหาทางคลินิกที่ซับซ้อน โดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ ใช้เหตุผลทางคลินิกและจริยธรรมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการ ให้การพยาบาลผู้สูงอายุที่มีปัญหาซับซ้อนแบบองค์รวม
4. ประเมิน ใฝ่ระวัง จัดการ ประสานงาน และส่งต่อเกี่ยวกับภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุหรือผู้ป่วย สูงอายุเพื่อให้ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสม
5. จัดการกับปัจจัยเสี่ยงหรือสิ่งแวดล้อมที่อาจทำให้เกิดความเสื่อมถอยของการทำหน้าที่ คุณภาพ ชีวิต และภาวะทุพพลภาพอย่างมีประสิทธิภาพ
6. คาดการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนจากอาการเปลี่ยนแปลงของผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุที่มีโรคร่วม หรือมีปัญหาซับซ้อน และวางแผนป้องกัน แก้ไข ได้อย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์
7. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในการดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยสูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ บุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผน และให้การดูแล ตลอดจนประเมินผลการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุและครอบครัวอย่างมี ประสิทธิภาพ
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวของผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ พยาบาลชุมชน และแหล่ง ประโยชน์ในชุมชน ในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยสูงอายุ หรือการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนที่มี ความเปราะบางและมีอายุมาก เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowering) การสอน (educating) การฝึก (coaching) การเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุและครอบครัวในการดูแลตนเอง การเผชิญปัญหา สุขภาพ และปัญหาอื่นๆ โดยคำนึงถึงข้อจำกัดของการเปลี่ยนแปลงจากความสูงอายุ เช่น การ มองเห็น การได้ยิน การรับรู้และความจำ เป็นต้น
2. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุและครอบครัวในการดูแลตนเองโดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นหลักในการพัฒนาความสามารถของผู้สูงอายุและ ครอบครัว
3. สอน ชี้แนะ และเป็นพี่เลี้ยงพยาบาลและนักศึกษาพยาบาล และผู้ดูแลผู้สูงอายุให้มีความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุโดยการถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญ ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้สูงอายุแก่ นักศึกษา เยาวชน และประชาชน

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกในการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในการจัดการดูแลสุขภาพ และปัญหาที่พบบ่อย โดยประมวลข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดูแลอย่างมีคุณภาพ
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในการจัดระบบการดูแลผู้สูงอายุในสถานบริการ ชุมชน และสถานดูแลระยะยาว
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการตัดสินใจประเด็นจริยธรรมและป้องกันการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมหรือการกระทำทารุณกรรมต่อผู้สูงอายุ
4. สร้างระบบให้คำปรึกษาปัญหาสุขภาพและการดูแลผู้สูงอายุ ครอบครัว และผู้ดูแล เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับการป้องกัน การดูแลปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย ทั้งในระยะเฉียบพลันและเรื้อรังในผู้สูงอายุ โดยบูรณาการการบำบัดทางการพยาบาลและการรักษา ตลอดจนประเมินผล เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ของการบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ ให้ได้คุณภาพ และคุ้มค่า
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่องทั้งในสถานบริการ ชุมชน และสถานดูแลระยะยาว ร่วมกับเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ
4. สร้างแผนงาน หรือ โครงการต่างๆ เพื่อการประกันคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในสถานบริการ ชุมชน และสถานดูแลระยะยาว

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย/ผู้สูงอายุ สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติการพยาบาลโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ
3. พิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ (advocate) เพื่อให้ผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในระดับหน่วยงานและหรือระดับองค์กร

5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการแพทย์

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการแพทย์และที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน
3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุ
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุเพื่อใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการแพทย์สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการแพทย์ในผู้สูงอายุ/ผู้ป่วยสูงอายุในหน่วยงานเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการผดุงครรภ์

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการผดุงครรภ์ หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรงแก่สตรีวัยเจริญพันธุ์ สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต การทำคลอดปกติ ซึ่งต้องอาศัยความรู้ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง ในการจัดการรายกรณีหรือใช้วิธีการอื่นๆ รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ การให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย แนวคิดทางการผดุงครรภ์ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่นๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและกระบวนการดูแลในกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลกลุ่มเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการ และกำกับระบบการดูแลสตรีวัยเจริญพันธุ์ สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
(Care management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาระบบการดูแล
2. วางแผนและพัฒนาระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย
3. สร้างทีมและจัดระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย
4. สร้างระบบส่งต่อเพื่อการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ
5. ช่วยเหลือให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ พึงกษัตริย์และต่อรองด้านสิทธิประโยชน์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6. สร้างระบบกำกับและติดตามดูแลกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง
7. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่ตนเองเชี่ยวชาญ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลสตรีวัยเจริญพันธุ์ สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอด ระยะหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต (Direct care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะในการดูแลสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวัง และวินิจฉัยภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้องกับระบบสืบพันธุ์ของสตรีในวัยเจริญพันธุ์ เน้นในระยะก่อนตั้งครรภ์

2. ประเมินความพร้อมในการตั้งครรภ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม
3. คัดกรองภาวะเสี่ยงต่อการตั้งครรภ์ ทั้งปัจจัยด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม
4. สร้างเสริมสุขภาพสตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์
5. ให้การปรึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน ได้แก่ สตรีมีบุตรยาก สตรีและครอบครัวที่มีปัญหาทางพันธุกรรม รวมทั้งการวางแผนครอบครัว
6. จัดระบบการส่งต่อกลุ่มเป้าหมายที่มีปัญหาหรือมีภาวะเสี่ยงเพื่อการดูแลรักษาต่อเนื่องอย่างเหมาะสม

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะในการดูแลสตรีในระยะตั้งครรภ์

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวัง และวินิจฉัยภาวะสุขภาพสตรีในระยะตั้งครรภ์
2. วินิจฉัยการตั้งครรภ์ ให้บริการฝากครรภ์ ประเมินภาวะสุขภาพของทารกในครรภ์ ในสตรีระยะตั้งครรภ์ ทั้งในภาวะปกติและภาวะเสี่ยง โดยใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เหมาะสม
3. บูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระ เกศศาสตร์ หลักฐานเชิงประจักษ์หรือผลการวิจัยในการวินิจฉัยทางคลินิกและตัดสินใจให้การพยาบาลสตรีระยะตั้งครรภ์ที่มีภาวะปกติ มีความไม่สบาย ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
4. ปฏิบัติการดูแลแบบองค์รวมแก่สตรีระยะตั้งครรภ์ ทารกในครรภ์และครอบครัว ทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัวและใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เหมาะสม
5. สร้างเสริมสุขภาพสตรีในระยะตั้งครรภ์โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์และการคลอด การปฏิบัติตนในระยะตั้งครรภ์ การเตรียมตัวเพื่อการคลอด ตลอดจนการปรับบทบาทการเป็นบิดาและมารดา โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสามีและสมาชิกในครอบครัว
6. ส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างมารดา บิดา ทารกในครรภ์ และสมาชิกในครอบครัวในระยะตั้งครรภ์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมในการเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะในการดูแลสตรีในระยะคลอด

1. ประเมิน และวินิจฉัยการเจ็บครรภ์จริง
2. เฝ้าคลอด ประเมินความก้าวหน้าของการคลอด และส่งเสริมมารดาให้สามารถเผชิญความเจ็บปวดในการเจ็บครรภ์คลอดได้อย่างเหมาะสม
3. ค้นหา เฝ้าระวัง และจัดการกับภาวะผิดปกติ หรือภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นกับผู้คลอดและทารกในครรภ์
4. ทำคลอดในรายปกติและดูแลช่วยเหลือการคลอดในรายที่ผิดปกติ ภาวะเสี่ยงหรือภาวะแทรกซ้อน
5. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในการดูแลผู้คลอดอย่างมีประสิทธิภาพ

6. บูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระ เกสัชวิทยา หลักฐานเชิงประจักษ์และใช้ผลงานวิจัยในการวินิจฉัยทางคลินิกและตัดสินใจให้การพยาบาลผู้คลอด**ในภาวะปกติ** มีความไม่สุขสบาย ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
7. ปฏิบัติการดูแลแบบองค์รวมแก่ผู้คลอด ทารกในครรภ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของสามีและสมาชิกในครอบครัว ทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
8. ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างมารดา บิดา และทารกแรกเกิดในระยะหลังคลอดทันที ตลอดจนส่งเสริมให้ทารกดูคนมารดาภายในชั่วโมงแรกหลังคลอด

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะในการดูแลมารดา**ระยะ 6 สัปดาห์หลังคลอด**

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวัง และวินิจฉัยภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของมารดาในระยะแรกหลังคลอด และประเมินติดตาม 6 สัปดาห์หลังคลอด
2. บูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระ เกสัชวิทยา หลักฐานเชิงประจักษ์และใช้ผลงานวิจัยในการวินิจฉัยทางคลินิกและตัดสินใจให้การพยาบาลมารดา**ระยะหลังคลอดปกติ** ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว
3. ปฏิบัติการดูแลแบบองค์รวมแก่มารดาหลังคลอด ทารกแรกเกิดและครอบครัว ทั้งในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต โดยเน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว
4. ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่
5. ส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างมารดา บิดา ทารกแรกเกิดและสมาชิกในครอบครัว
6. ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือการปรับบทบาทการเป็นบิดา-มารดา เช่น การเลี้ยงดูทารก เป็นต้น
7. สร้างเสริมสุขภาพมารดา โดยการให้ความรู้ในการปฏิบัติตนหลังคลอด และการมาตรวจตามนัด
8. ให้การปรึกษาและบริการวางแผนครอบครัวให้สอดคล้องกับสุขภาพและความต้องการของมารดาและครอบครัว

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะในการดูแล**ทารก**

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวัง และวินิจฉัยภาวะสุขภาพและความเจ็บป่วยของทารกแรกเกิดทันที ได้แก่ การประเมินคะแนนแอฟการ์ ความเหมาะสมของน้ำหนักทารกแรกเกิดกับอายุครรภ์ ภาวะเบี่ยงเบนทางสุขภาพ ความผิดปกติ ความพิการ ตลอดจนการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของทารก
2. ปฏิบัติการช่วยชีวิตทารกแรกเกิดในรายที่มีภาวะพร่องออกซิเจน และภาวะค้ำขัง โดยบูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระ เกสัชวิทยา หลักฐานเชิงประจักษ์และใช้ผลงานวิจัย

3. จัดระบบส่งต่อทารกแรกเกิดในรายที่ต้องการความช่วยเหลือจากกุมารแพทย์และการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง
4. ปฏิบัติการดูแลแบบองค์รวมแก่ทารก โดยคำนึงถึงภาวะสุขภาพ ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และพัฒนาการของทารก เน้นการมีส่วนร่วมของครอบครัว
5. ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือให้มารดาและครอบครัวได้แสดงบทบาทการเป็นบิดา-มารดา ในการเลี้ยงดูบุตร
6. ให้ภูมิคุ้มกันตามมาตรฐานการดูแลทารก

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ และบุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการวางแผนให้การดูแล ประเมินผลการดูแลสตรีวัยเจริญพันธุ์ สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะเวลาตั้งครรภ์ ระยะเวลาคลอด ระยะเวลาหลังคลอด รวมถึงทารกและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤต
2. ประสานความร่วมมือกับครอบครัว ชุมชน องค์กรส่วนท้องถิ่นและแหล่งประโยชน์ในสังคมของกลุ่มเป้าหมาย ในการวางแผนการดูแลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowering) การสอน (Educating) การฝึก (Coaching) การเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติ (Mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ฝึกทักษะและพัฒนาศักยภาพของสตรีวัยเจริญพันธุ์ สตรีในระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะเวลาตั้งครรภ์ ระยะเวลาคลอด ระยะเวลาหลังคลอด รวมถึงทารกแรกเกิดและครอบครัว ในภาวะปกติ ภาวะเสี่ยง ภาวะเจ็บป่วย ภาวะแทรกซ้อน ภาวะฉุกเฉินและวิกฤตในการเผชิญปัญหา ความรู้สึกไม่แน่นอน ความเศร้าโศก สูญเสีย และความรู้สึกหมดหนทางช่วยเหลือ ได้ครอบคลุมทุกวิถีของปัญหาสุขภาพ
2. ฝึกทักษะ พัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างพลังอำนาจในการดูแลตนเองของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ความรู้ ทฤษฎี และหลักฐานเชิงประจักษ์ เป็นหลักในการพัฒนาความสามารถของกลุ่มเป้าหมายและครอบครัว
3. สอน ชี้นำ และเป็นพี่เลี้ยงแก่พยาบาลและนักศึกษาพยาบาลให้มีความสามารถในการดูแลกลุ่มเป้าหมายโดยการถ่ายทอดประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของตนเอง

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกกับพยาบาลและทีมงานในการดูแลกลุ่มเป้าหมายที่ตนเองเชี่ยวชาญ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดการปัญหาสุขภาพเฉพาะกลุ่มหรือรายที่มีปัญหาซับซ้อน โดยประมวลข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้การดูแลอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการจัดระบบการดูแลกลุ่มเป้าหมาย หรือเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมงานในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศสำหรับสตรีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ และประเมินผล เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ของการบริการให้มีคุณภาพและคุ้มค่าอย่างต่อเนื่อง
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญให้ได้คุณภาพ และคุ้มค่า
3. พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่องทั้งในสถานพยาบาล และเครือข่ายในระดับปฐมภูมิ
4. สร้างแผนงานหรือโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการพยาบาลเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการผดุงครรภ์ที่เป็นเลิศ

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการ
3. พัททกษัตริ์ผู้ให้บริการ (advocate) เพื่อให้ได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลในระดับหน่วยงาน และ/หรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-based practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลและที่เกี่ยวข้องกับการดูแลกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษายาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน เป็นต้น
3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (Outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมาย
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลสำหรับใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์และเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะกลุ่มที่ตนเองเชี่ยวชาญ
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน หมายถึง การกระทำการพยาบาล โดยตรง บริหารจัดการ ในการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแล แก่บุคคล ครอบครัว และชุมชนที่มีปัญหาสุขภาพหรือมีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสุขภาพที่สำคัญของพื้นที่ หรือของประเทศ รวมทั้งการรักษาโรคเบื้องต้น ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง โดยใช้ระบบการจัดการ รายบุคคล กลุ่มบุคคล ครอบครัว และชุมชน รวมทั้งการจัดการให้มีระบบการดูแลในชุมชนที่มีประสิทธิภาพ การให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลบุคคล ครอบครัว และชุมชนอย่างต่อเนื่อง เป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนควบคุมคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผลในการดูแลบุคคล ครอบครัว และชุมชน

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการและกำกับระบบการดูแลบุคคล กลุ่มคน ครอบครัว และชุมชนด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาโรคเบื้องต้น และการฟื้นฟูสภาพ

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. บูรณาการความรู้เกี่ยวกับโรค (พยาธิสรีระวิทยาและเภสัชวิทยา) การเจ็บป่วยที่พบบ่อยในท้องถิ่น แนวทางการป้องกันและการรักษา หลักฐานเชิงประจักษ์และผลงานวิจัย รวมทั้งสภาพสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น วิธีการดำเนินชีวิต ที่เป็นที่มาของปัญหาสุขภาพและศักยภาพของคนในชุมชน เพื่อออกแบบบริการสุขภาพตามปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของคนในชุมชนเป็นหลัก
2. ประเมินภาวะสุขภาพ วินิจฉัยปัญหา ให้การรักษาเบื้องต้น และติดตามผล
3. จัดทำระบบและฐานข้อมูลสุขภาพที่จำเป็น โดยมีกระบวนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บข้อมูลครอบคลุมทุกด้านและทุกกลุ่มเป้าหมายในชุมชน
4. ศึกษาข้อมูลสุขภาพชุมชนที่จำเป็นตามมาตรฐานการบริการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระดับปฐมภูมิ ประกอบด้วยข้อมูลสุขภาพ 3 ระดับ คือ ระดับชุมชน ครอบครัว และบุคคลได้แก่
 - 3.1 องค์ประกอบทางประชากรของชุมชน อัตราเกิด อัตราตาย กลุ่มคนสำคัญ กลุ่มคนที่มีความต้องการด้านสุขภาพเป็นพิเศษ เช่น เด็ก หญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ป่วยเรื้อรัง เป็นต้น
 - 3.2 ภาวะสุขภาพของคนกลุ่มต่างๆ ความต้องการด้านสุขภาพ ปัญหาสุขภาพ แบบแผนการเจ็บป่วยด้วยโรค อัตราป่วย อัตราตาย และวิธีการรักษาดูแลสุขภาพ

- 3.3 ศักยภาพของชุมชน ครอบครัวและบุคคล ระบบการจัดการปัญหาของชุมชน และแหล่งประโยชน์ ภาวะแวดล้อมที่เป็นเหตุปัจจัยของปัญหาสุขภาพ หรือภาวะคุกคามต่อสุขภาพคนในชุมชน หรือข้อจำกัดต่างๆของชุมชน
- 3.4 พฤติกรรมจากวิถีการดำเนินชีวิต พฤติกรรมเสี่ยง การเจ็บป่วยของบุคคลในครอบครัวและชุมชนสุขภาพครอบครัว เช่น ประวัติครอบครัว ภาวะพึ่งพิง ภาวะเครียดและวิกฤติ เป็นต้น
5. คัดกรองสุขภาพตามปัญหาสุขภาพ ตามกลุ่มอายุและปัญหาสุขภาพ และภาวะคุกคามในท้องถิ่นและตามนโยบายของประเทศ
6. เฝ้าระวังการเกิดโรคและความเจ็บป่วย และภาวะคุกคามต่อสุขภาพคนในพื้นที่รักษาโรคเบื้องต้น
7. ระบุมหาสุขภาพของชุมชน กลุ่มคน ครอบครัว บุคคลในชุมชน วางแผน ออกแบบ จัดกิจกรรมการบริการสุขภาพ และประเมินผล
8. วางแผนหรือออกแบบและการปฏิบัติ บริการพยาบาลหรือกิจกรรมการดูแลสุขภาพคนในชุมชน กิจกรรมการจัดการปัจจัยเสี่ยงและภาวะคุกคามในพื้นที่ พร้อมผลลัพธ์จากการปฏิบัติ
9. ช่วยเหลือให้ผู้ป่วยเข้าถึงระบบสุขภาพและดูแลสิทธิประโยชน์ที่ผู้ป่วยควรจะได้รับ
10. จัดการให้มีทีมผู้ดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลและให้การพยาบาลกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้พิการ วัยรุ่น ผู้สูงอายุ มารดาและทารก และกลุ่มอื่นในชุมชนที่มีปัญหาซับซ้อน (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะสุขภาพและปัญหาที่ซับซ้อนให้ครอบคลุมทุกมิติ
2. วินิจฉัยปัญหาผู้ป่วยเฉพาะกลุ่มโดยใช้หลักฐานทางคลินิก ความรู้ทางพยาธิสรีระและเภสัชวิทยา แนวทางการป้องกัน การส่งเสริมและการรักษา รวมทั้งประสบการณ์ทางการดูแลผู้ป่วย
3. ดูแลบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชนโดยบูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระและเภสัชวิทยา หลักฐานเชิงประจักษ์และเหตุผลทางคลินิกในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาอย่างเป็นองค์รวม
4. ดูแลบรรเทาอาการ และการปฐมพยาบาลการรับและส่งต่อผู้ป่วยให้ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง
5. ตรวจและรับฝากครรภ์ ทำคลอด ดูแลมารดาหลังคลอดและทารกแรกเกิด ให้บริการสุขภาพเด็กดี ให้ภูมิคุ้มกันโรค
6. ติดตามผู้ป่วยและประชากรที่ต้องการการดูแลอย่างต่อเนื่องที่บ้าน โดยเฉพาะกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ มารดาและทารก ผู้ป่วยระยะสุดท้าย
7. ประเมินผลการปฏิบัติงานที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ชุมชน ครอบครัว และบุคคลในการให้บริการที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

8. เสริมพลังกลุ่มเสี่ยงให้สามารถสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรคและฟื้นฟูสภาพ รวมทั้ง จัดกระบวนการให้เกิดกลุ่มช่วยเหลือกันในการลดพฤติกรรมเสี่ยงและพึ่งตนเองด้านสุขภาพได้

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

ปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน โดยใช้หลักการสร้างหุ้นส่วนกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสหวิชาชีพ ในการศึกษาข้อมูลบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน ชุมชน การวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพ และศักยภาพของชุมชน การวางแผนและการออกแบบ การปฏิบัติและการประเมินผลกิจกรรมการดูแลสุขภาพและการบริการสุขภาพตามความต้องการด้านสุขภาพ รวมทั้งศักยภาพของชุมชน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowering) การสอน (educating) การฝึก (coaching) การเป็นพี่เลี้ยงในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคและความเจ็บป่วย การป้องกันการส่งเสริมสุขภาพและการจัดการกับภาวะคุกคามต่อสุขภาพ
2. สอนและฝึกทักษะให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถดูแลตนเองด้านสุขภาพได้
3. สอน ให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงแก่พยาบาลและนักศึกษาพยาบาล และนักศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่น ให้มีความสามารถในการดูแลบุคคล ครอบครัว กลุ่มคนและชุมชน

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาด้านการดูแลบุคคล ครอบครัว กลุ่มคน และชุมชน (co nsultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมสุขภาพในการจัดการปัญหาสุขภาพผู้ป่วยที่มีปัญหาซับซ้อนให้ชุมชน โดยการประมวลข้อมูลประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ รวมทั้งหลักฐานเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วย
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมสุขภาพในการจัดระบบการดูแลผู้ป่วยเฉพาะกลุ่ม
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมสุขภาพในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกิดจากการปฏิบัติการพยาบาล

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดูแลกลุ่มสุขภาพดี กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ มารดาทารกและผู้ป่วยระยะสุดท้าย เพื่อพัฒนาให้เกิดการบริการที่มีคุณภาพและคุ้มค่า
2. นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการปฏิบัติการพยาบาลในกลุ่มสุขภาพดี กลุ่มเสี่ยง ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้สูงอายุ ผู้พิการ มารดาทารกและผู้ป่วยระยะสุดท้ายให้มีคุณภาพและคุ้มค่า
3. พัฒนาแนวปฏิบัติ นวัตกรรม รูปแบบ วิธีการและเครื่องมือในการให้บริการสุขภาพ โดยใช้กระบวนการทบทวนการปฏิบัติงาน บทเรียน ผลการวิจัย ผลการวิเคราะห์และประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางปรับปรุงให้การทำงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
4. สร้างแผนงานหรือโครงการต่างๆ เพื่อประกันคุณภาพในการดูแลผู้ป่วยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติการพยาบาลโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย
3. พัททกษสิทธีผู้ให้บริการกลุ่มเป้าหมายในชุมชน (advocate) ให้ได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลในระดับหน่วยงานและหรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานและผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาล

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนและที่เกี่ยวข้องกับการกลุ่มเป้าหมายเฉพาะอย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน
3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน

4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ
5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ตลอดจน ภูมิปัญญา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนอย่างครอบคลุม
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชนอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในกลุ่มเป้าหมายในชุมชนเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ หมายถึง การกระทำการพยาบาลโดยตรง บริหารจัดการในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่มีปัญหาซับซ้อนซึ่งต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญและทักษะการพยาบาลขั้นสูง โดยใช้ระบบการจัดการรายกรณี หรือวิธีการอื่น ๆ การจัดการให้มีระบบการดูแลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งระบบการเฝ้าระวัง การวินิจฉัยโรคติดเชื้อ ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน ให้เหตุผลและตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์ ผลการวิจัย ความรู้ ทฤษฎีการพยาบาลและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นผลลัพธ์ทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนานวัตกรรมและระบบการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนควบคุมคุณภาพและจัดการผลลัพธ์โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประจักษ์ในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถในการพัฒนา จัดการและกำกับระบบดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ (Care Management)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมิน คัดกรอง เฝ้าระวังและวินิจฉัยการติดเชื้อในสถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข โรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน
2. ดำเนินการให้มีระบบบริหารจัดการข้อมูล ตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การจัดทำฐานข้อมูล การวิเคราะห์ การรายงาน และการใช้ประโยชน์ข้อมูลการติดเชื้ออย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง
3. ร่วมกับทีมสุขภาพในการสอบสวนการระบาดของโรคและดำเนินมาตรการในป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อ
4. สร้างทีมการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่ซับซ้อนและเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ
5. ช่วยเหลือให้ผู้ป่วยเข้าถึงระบบสุขภาพและดูแลสิทธิประโยชน์ที่ผู้ป่วยควรจะได้รับ
6. สร้างระบบการดูแล การติดตามและส่งต่อผู้ป่วยเฉพาะ โรคหรือเฉพาะกลุ่มให้ได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง
7. สร้างฐานข้อมูลเกี่ยวกับการติดเชื้อและกลุ่มเป้าหมายที่รับผิดชอบเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมคุณภาพ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มเฉพาะโรคที่มีปัญหาสุขภาพซับซ้อน (Direct Care)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. บูรณาการความรู้ทางพยาธิสรีระวิทยาโรคติดเชื้อและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการพยาบาลผู้ป่วยติดเชื้อรุนแรง ผู้ป่วยด้วยโรคซับซ้อน ผู้ป่วยภาวะวิกฤตอย่างเป็นองค์รวมและต่อเนื่อง
2. วินิจฉัยปัญหาผู้ป่วย โดยใช้หลักฐานทางคลินิก ความรู้ทางจุลชีววิทยา พยาธิสรีระวิทยาโรคติดเชื้อ และประสบการณ์ทางคลินิก
3. ให้การพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรงโดยใช้ความรู้ทางทฤษฎี หลักฐานเชิงประจักษ์และเหตุผลทางคลินิกในการตัดสินใจให้การพยาบาลผู้ป่วยอย่างเป็นองค์รวมและปลอดภัย
4. เฝ้าระวังและจัดการเกี่ยวกับภาวะเสี่ยงและภาวะคุกคามต่อสุขภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง
5. คาดการณ์ปัญหาที่ซับซ้อนจากโรคติดเชื้อที่อาจส่งผลกระทบต่ออาการและการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย โดยวางแผนป้องกันและแก้ไขได้อย่างถูกต้องและทันเวลา
6. ให้การช่วยเหลือผู้ป่วยในภาวะฉุกเฉินหรือเร่งด่วนให้ได้รับความปลอดภัย
7. ใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่มีปัญหาซับซ้อนรุนแรง

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถในการประสานงาน (Collaboration)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานความร่วมมือกับพยาบาล แพทย์ บุคลากร ในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้องเพื่อการประเมินสิ่งแวดล้อม ภาวะคุกคามและภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพ รวมทั้งการวางแผน และการจัดการกับภาวะเสี่ยง/ภาวะคุกคามเพื่อป้องกันการติดเชื้อเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย ผู้รับบริการและบุคลากร
2. ประสานเครือข่ายความร่วมมือและพันธมิตรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อกับผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้เกี่ยวข้องทั้งในโรงพยาบาลและชุมชน
3. จัดให้มีระบบการดูแลสุขภาพบุคลากร ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้บริหารเพื่อป้องกันการติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน เช่น การสร้างภูมิคุ้มกันโรคแก่บุคลากร การสนับสนุนอุปกรณ์จำเป็นตามมาตรการการป้องกัน และการควบคุมการติดเชื้อเพื่อให้บุคลากรมีความปลอดภัยในการทำงาน
4. ประสานความร่วมมือกับครอบครัวของผู้ป่วยโรคติดเชื้อ พยาบาลชุมชน และแหล่งประโยชน์ในชุมชน ในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดูแลผู้ป่วยเมื่อกลับไปอยู่ที่บ้านหรือในชุมชน

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถในการเสริมสร้างพลังอำนาจ (empowering) การสอน (educating) การฝึก (coaching) การเป็นที่ปรึกษาในการปฏิบัติ (mentoring)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. สอนและร่วมมือในการจัดเรียนการสอน นักศึกษาพยาบาลและนักศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่น ๆ
2. วางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาและฟื้นฟูความรู้ ทักษะและทักษะการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ ในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อแก่บุคลากรทางการแพทย์และประชาชน ตามปัญหาและความต้องการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านวิทยาการระบาดของพื้นที่และประเทศ เพื่อให้มีความพร้อมในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อทั้งโรคอุบัติซ้ำและโรคอุบัติใหม่
3. สอน ให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาแก่พยาบาล นักศึกษาพยาบาล และนักศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่น ให้มีความสามารถในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและป้องกันการติดเชื้อ

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถในการให้คำปรึกษาทางคลินิกในการดูแลในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการป้องกันการติดเชื้อ (Consultation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เป็นที่ปรึกษา/ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรทางการแพทย์ ผู้ป่วยและญาติในการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อและการติดเชื้อทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน
2. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมสุขภาพในการจัดการและการแก้ปัญหาผู้ป่วยโรคติดเชื้อที่มีปัญหาซับซ้อน โดยอาศัยข้อมูล หลักฐานเชิงประจักษ์ ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษา
3. เป็นที่ปรึกษาให้กับพยาบาลและทีมสุขภาพในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกิดจากการปฏิบัติทางการแพทย์

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Agent)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ดำเนินการให้เกิดการปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณภาพและคุ้มค่า
2. พัฒนาแนวปฏิบัติและ/หรือมาตรฐานการปฏิบัติในพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อ การป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ ตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ประเมินผลและปรับปรุงแนวปฏิบัติ /มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
3. พัฒนาวัตถุกรรมด้านการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมป้องกันการติดเชื้อทั้งในโรงพยาบาลและในชุมชน

4. พัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาคุณภาพการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ รวมทั้งประยุกต์ผลการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน
5. สร้างแผนงาน หรือ โครงการต่างๆ เพื่อการประกันคุณภาพการดูแลกลุ่มเป้าหมาย

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถในการให้เหตุผลทางจริยธรรมและการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Ethical reasoning and ethical decision making)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ใช้ความรู้ ทฤษฎีและหลักจริยธรรม สิทธิผู้ป่วย สิทธิของพยาบาล และหลักการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติงาน
2. บริหารจัดการด้านการปฏิบัติการพยาบาลโดยเน้นการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วย
3. พกพิทักษ์สิทธิผู้ป่วย (advocate) เพื่อให้ได้รับการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีจริยธรรม เป็นธรรม และปลอดภัย
4. ร่วมในกระบวนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการดูแลในระดับหน่วยงาน และหรือระดับองค์กร
5. มีส่วนร่วมในการควบคุมมาตรฐานการปฏิบัติการพยาบาลและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ และผลลัพธ์ด้านจริยธรรมทางการพยาบาลในหน่วยงานที่รับผิดชอบ
6. เป็นตัวแทนผู้ปฏิบัติการพยาบาลด้านการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อ เพื่อกำหนดนโยบาย เสนอแนะมาตรการ/แนวทางที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและควบคุม การติดเชื้อในโรงพยาบาล/สถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขรวมทั้งในชุมชนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยการเป็นคณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในหน่วยงาน

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Practice)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ติดตาม รวบรวม ผลการวิจัยหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ทางการพยาบาลและที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง
2. ใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่เป็นปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพการรักษาพยาบาล เช่น พัฒนาแนวปฏิบัติ และใช้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงาน
3. เผยแพร่แนวปฏิบัติการพยาบาลที่มาจากหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาการพยาบาลเดียวกัน
4. นำหลักการจัดการความรู้มาใช้ร่วมกับกระบวนการพัฒนาคุณภาพตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ

5. วิเคราะห์และประเมินผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์และเผยแพร่หลักฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะที่ 9 มีความสามารถในการจัดการและประเมินผลลัพธ์ (outcome management and evaluation)

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. กำหนดผลลัพธ์และตัวชี้วัดผลลัพธ์สำหรับความสำเร็จทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อ
2. พัฒนาหรือเลือกใช้เครื่องมือวัดผลลัพธ์ และวิธีการเก็บข้อมูลตัวชี้วัดผลลัพธ์ทางการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดเชื้อและการควบคุมการติดเชื้อสำหรับใช้ในหน่วยงาน
3. ดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตัวชี้วัดทางการพยาบาลสำหรับกลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
4. วิเคราะห์ผลเปรียบเทียบผลลัพธ์ของการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล
5. นำผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำฐานข้อมูลด้านผลลัพธ์ทางการพยาบาลในผู้ป่วยผู้ใหญ่เฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะโรคในหน่วยงานเพื่อใช้ติดตามและเปรียบเทียบผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง
7. เผยแพร่วิธีการปฏิบัติและผลลัพธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปฏิบัติและผู้เชี่ยวชาญ

ขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก

การปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูง สาขาการพยาบาลด้านการให้ยาระงับความรู้สึก หมายถึง การกระทำเกี่ยวกับการทำให้ผู้ป่วยหมดความรู้สึกโดยการให้ยาระงับความรู้สึกชนิดทั่วตัว (General Anesthesia) ตามขอบเขตที่สภาการพยาบาลกำหนด และสามารถให้การพยาบาลผู้ป่วยก่อน ระหว่างและหลังได้รับยาระงับความรู้สึก ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญและทักษะขั้นสูง โดยบูรณาการความรู้ทางด้านการระงับความรู้สึก ผลการวิจัย หลักฐานเชิงประจักษ์ และประสบการณ์มาเป็นแนวทางในการดูแลแบบองค์รวมในบทบาทการปฏิบัติการพยาบาล การตัดสินใจทางคลินิกและจริยธรรมในการปฏิบัติ เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย การให้ความรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถปรับตัวต่อภาวะเครียดจากการผ่าตัดและจากการได้รับยาระงับความรู้สึกเพื่อให้ผู้ป่วยสามารถฟื้นสภาพได้อย่างรวดเร็ว และการเป็นที่ปรึกษาให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาความรู้และทักษะงานเชิงวิชาชีพ ตลอดจนติดตามประเมินคุณภาพและจัดการผลลัพธ์การพยาบาล โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงประเมินผล

สมรรถนะที่ 1 มีความสามารถประเมินสภาพผู้ป่วยก่อนให้ยาระงับความรู้สึก

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. วางแผนการเลือกใช้วิธีการให้ยาระงับความรู้สึก
2. ประเมินความเสี่ยงตามระดับสภาพร่างกาย
3. ประเมินการทำหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ในร่างกาย
4. ประเมินความพร้อมด้านจิตใจ
5. แยกแยะความผิดปกติของเสี่ยงการหายใจ และการเต้นของหัวใจ

สมรรถนะที่ 2 มีความสามารถบริหารยาระงับความรู้สึกและเฝ้าระวังผู้ป่วยระหว่างให้ยาระงับความรู้สึก

ตามประกาศของสภาการพยาบาล

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. บริหารยาระงับความรู้สึกได้อย่างเหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย
2. วินิจฉัย สาเหตุของความผิดปกติด้านระบบทางเดินหายใจระบบไหลเวียนเลือดและ อุณหภูมิ
3. ควบคุมสัญญาณชีพที่ไม่คงที่(อันเป็นผลตามมาจากกาให้ยาระงับความรู้สึกที่อยู่ในวิสัยพึงเกิดขึ้นได้) ซึ่งควบคุมได้ด้วยการปรับระดับความตื้นลึกของยาระงับความรู้สึก
4. ควบคุมปริมาณสารน้ำ เลือด และส่วนประกอบของเลือด
5. ควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ในระดับที่ไม่เป็นอันตราย

สมรรถนะที่ 3 มีความสามารถประเมินผู้ป่วยในระยะพักฟื้นหลังให้ยาระงับความรู้สึก

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประเมินภาวะผู้ป่วย ในการจำหน่ายผู้ป่วยกลับบ้านหรือผู้ป่วยหรือกลับบ้านอย่างปลอดภัย

2. ประเมินอาการและอาการแสดงของปัญหาที่พบบ่อย และหาทางแก้ไข (เช่น คลื่นไส้ อาเจียน ความปวด เป็นต้น) ภายหลัง การได้รับยาระงับความรู้สึก
3. วางแผนการให้การพยาบาลได้อย่างถูกต้อง ภายหลังการให้ยาระงับความรู้สึก
4. แก้ไขอาการหนาวสั่น (Shivering) ภายหลังออกจากห้องผ่าตัด

สมรรถนะที่ 4 มีความสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาภาวะวิกฤต

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ตัดสินใจแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการพยาบาลด้านการระงับความรู้สึกในทุกสถานการณ์
2. รายงานปัญหาวิกฤตที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยให้วิสัญญีแพทย์และ/หรือแพทย์ที่ทำหัตถการทราบเพื่อหาทางแก้ไข
3. ตัดสินใจแก้ไขปัญหามุกฉุนที่เกิดจากความขัดข้องของเครื่องมือ อุปกรณ์ทางการแพทย์
4. ตัดสินใจแก้ไขปัญหาอุบัติการณ์ ที่อาจเพิ่มอันตรายแก่ผู้ป่วยภายในขอบเขต หน้าที่
5. บอกความคิดปกติของจังหวะชีพจรได้

สมรรถนะที่ 5 มีความสามารถกระทำหัตถการ

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เปิดทางเดินหายใจให้โล่งในผู้ป่วยหมดสติได้ทุกวิธี head tilt (ท่าเงยศีรษะ) jaw thrust (ยกขากรรไกร) ใช้ oral or nasal airway (ท่อเปิดทางเดินหายใจทางปากหรือทางจมูก)
2. ใส่ท่อช่วยหายใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วินิจฉัยได้ว่าอยู่ในหลอดลมคอ)
3. เปิดหลอดเลือดดำได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ให้ยาระงับความรู้สึกทั่วตัว (GA) ได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
5. ทำการช่วยฟื้นคืนชีพเบื้องต้น (BLS) ได้มีประสิทธิภาพ
6. ร่วมทีมช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูงได้ทั้งในเด็กและผู้ใหญ่ (ACLS)

สมรรถนะที่ 6 มีความสามารถประสานงานระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพและทีมงานวิสัญญี

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. ประสานงานกับวิสัญญีแพทย์และ/หรือแพทย์ที่ทำหัตถการ
2. ประสานงานกับเจ้าหน้าที่นอกหน่วยงาน
3. มีปฏิสัมพันธ์กับวิสัญญีแพทย์ วิสัญญีพยาบาล และ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเดียวกัน

สมรรถนะที่ 7 มีความสามารถสร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้ป่วย และญาติ

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เอาใจใส่ ความรู้สึกนึกคิดที่ผู้ป่วยและญาติ บอกเล่า ขอร้อง พร้อมกับตอบสนองความต้องการ ความพึงพอใจของผู้ป่วยและญาติในขอบเขตที่สมควร

2. ประคับประคองสภาพจิตผู้ป่วยและญาติ
3. ให้คำปรึกษาและข้อมูลในการมารับยาระงับความรู้สึก และยาระงับปวดอย่างมีศิลปะ
4. ประสานความร่วมมือกับผู้ป่วย และญาติเพื่อให้งานบริการเป็นไปอย่างราบรื่น

สมรรถนะที่ 8 มีความสามารถ สมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี

การปฏิบัติที่แสดงถึงสมรรถนะ

1. เตรียมและรู้ขั้นตอน การใช้เครื่องกระตุ้นหัวใจ
2. ใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่นำมาใช้ในการให้ยาระงับความรู้สึก ที่มีในหน่วยงานได้ ทุกชนิด (เครื่องให้ยาระงับความรู้สึก เครื่อง monitor ฯลฯ)
3. ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือในการให้ออกซิเจนพื้นฐาน ได้ทุกชนิดอย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะที่ 9 ร่วมพัฒนาแนวปฏิบัติและ/หรือมาตรฐานการให้ยาระงับความรู้สึก ตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ประเมินผลและปรับปรุงแนวปฏิบัติ/มาตรฐาน/ตัวชี้วัดให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

สมรรถนะที่ 10 วางแผนและดำเนินการเพื่อพัฒนาและฟื้นฟูความรู้ ทักษะและทักษะในการให้ยาระงับความรู้สึก ตามขอบเขตหรือข้อตกลงกับแพทย์

สมรรถนะที่ 11 สอนและร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติผู้เข้าอบรมวิสัญญีพยาบาล และนักศึกษาวิทยาศาสตร์สุขภาพอื่น ๆ

สมรรถนะที่ 12 เป็นที่ปรึกษา/ให้คำปรึกษาแก่บุคลากรทางการแพทย์ และญาติในการให้ยาระงับยาระงับปวด

สมรรถนะที่ 13 ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และพัฒนาคุณภาพการพยาบาลเกี่ยวกับการให้ยาระงับความรู้สึก รวมทั้งประยุกต์ผลการวิจัยในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน

สมรรถนะที่ 14 เป็นตัวแทนผู้ปฏิบัติการพยาบาลด้านการระงับความรู้สึก เพื่อกำหนดนโยบายเสนอแนะมาตรการ/แนวทางที่มีประสิทธิภาพเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยแนวทางปฏิบัติ(guide line) ในการให้บริการทางวิสัญญีวิทยาของวิสัญญีพยาบาล